

1 **חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, התשי"ג-1952**

מדינת ישראל רואה עצמה כיצירת עם ישראל כולו, ושעריה פתוחים, בהתאם לחוקיה, לכל יהודי הרוצה לעלות אליה.

ההסתדרות הציונית העולמית מאז היווסדה לפני יובל שנים עמדה בראש תנועת העם היהודי ומאמציו להגשים חזון דורות לשוב למולדתו, ובעזרת חוגים וגופים יהודים אחרים נשאה באחריות מרכזית לכינון מדינת ישראל.

2א.

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל היא התאגדות מרצון עצמאית, מורכבת מן ההסתדרות הציונית העולמית ומארגונים וגופים אחרים; היא פועלת במדינת ישראל בתחומים שבחרה בהסכמת הממשלה.

3.

ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל שוקדות כמקודם על העליה ומנצחות על מפעלי קליטה והתיישבות במדינה.

4. 5. 6.

מדינת ישראל מכירה בהסתדרות הציונית העולמית ובסוכנות היהודית לארץ-ישראל כסוכנויות המוסמכות שיוסיפו לפעול במדינת ישראל לפיתוח הארץ ויישובה, לקליטת עולים מהתפוצות ולתיאום פעולותיהם בישראל של מוסדות ואיגודים יהודיים הפועלים בתחומים אלה.

ייעוד קיבוץ הגלויות העומד במרכז משימותיהן של מדינת ישראל ושל התנועה הציונית בימינו, מחייב מאמצים מתמידים של העם היהודי לתפוצותיו; ולכן מצפה מדינת ישראל להשתתפותם של כל היהודים, כיחידים וכגופים, בבנין המדינה ובעזרה לעליית המוני העם לתוכה, ורואה צורך באיחוד כל קיבוצי היהודים למטרה זו.

מדינת ישראל מצפה למאמצים מצד ההסתדרות הציונית העולמית להשגת איחוד זה; אם למטרה זו תחליט ההסתדרות הציונית, בהסכמת הממשלה ובאישור הכנסת, להרחיב את בסיסה, יינה הגוף המורחב מהמעמד שהוענק במדינת ישראל להסתדרות הציונית העולמית.

6א.

הוראות סעיפים 5 ו-6 יחולו על הסוכנות היהודית לארץ-ישראל בשינויים המחוייבים לפי הענין.

6ב. **מעמד החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית**

(תיקון התשע"ו)

(א) מדינת ישראל מכירה בייחודה של החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית (להלן - החטיבה להתיישבות) כאחת מזרועות הביצוע למימוש ייעודה של ההסתדרות הציונית העולמית, בעלת יכולת מקצועית מוכחת בתחום פיתוח

(ב) (1) ממשלת ישראל רשאית, בהסכמת ההסתדרות הציונית העולמית, לאצול מסמכויותיה בתחום ההתיישבות ובתחומים נוספים, בהתאם למדיניות שעליה תחליט, להסתדרות הציונית העולמית, באמצעות החטיבה להתיישבות, ולשם כך רשאית היא לכרות הסכמים, כלליים או פרטניים, בין משרדי הממשלה לחטיבה להתיישבות לשם מילוי משימותיה של החטיבה להתיישבות כפי שתחליט הממשלה; ההסכמים יכללו, בין השאר, את גובה ואופן התשלום וכן הסדרי פיקוח ובקרה, בשים לב לאופייה ולתפקידיה הייחודיים של החטיבה להתיישבות.

(2) אין באצילה כאמור בפסקה (1) כדי להפוך את החטיבה להתיישבות לרשות מרשויות המדינה.

(3) בסעיף זה, "תחומים נוספים" - תחומי הפעילות שנמנו באמנה שנכרתה בין הממשלה ובין ההסתדרות הציונית העולמית לפי סעיף 7, כתפקידי ההסתדרות הציונית העולמית.

(ג) החטיבה להתיישבות מוסמכת לבצע את כל הפעולות הדרושות לשם מימוש הסמכויות שנאצלו לה לפי סעיף קטן (ב), מילוי החלטות הממשלה וביצוע ההסכמים שבין הממשלה והחטיבה להתיישבות, ובכלל זה להקצות משאבים, לבצע פעולות תכנון ופיתוח, לפרסם מכרזים ולהתקשר עם גורמים אחרים, להפעיל מערך ליווי וייעוץ להתיישבות ולסייע בפיתוח התשתיות הקהילתיות והכלכליות בהתיישבות, והכול בכפוף להחלטות הממשלה ולהסכמים שבין הממשלה והחטיבה להתיישבות.

(ד) במסגרת הפעלת סמכויותיה לפי סעיף זה, יחולו על החטיבה להתיישבות הוראות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, בכל הנוגע להתקשרות שלה בחוזה לביצוע עסקה בטובין, לביצוע עבודה ולרכישת שירותים.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם על החלטות הממשלה ועל הסכמים שהתקבלו או נחתמו לפני תחילתו של חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל (תיקון מס' 2), התשע"ו-2015, לפי העניין.

.7

פרטי מעמדן וצורת שיתוף הפעולה של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל עם הממשלה ייקבעו באמנות שייכרתו בישראל בין הממשלה ובין כל אחד משני גופים אלה.

.8

(א) האמנה עם ההסתדרות הציונית העולמית תהיה מבוססת על הצהרת הקונגרס הציוני ה"ג בירושלים כי הפעולה המעשית של ההסתדרות הציונית העולמית וארגוניה למילוי תפקידיה ההיסטוריים בארץ-ישראל מחייבת שיתוף-פעולה ותיאום מלאים מצדה עם מדינת ישראל וממשלתה בהתאם לחוקי המדינה.

(ב) האמנה עם הסוכנות היהודית לארץ-ישראל תחייב שיתוף פעולה ותיאום מלאים מצדה עם מדינת ישראל וממשלתה בהתאם לחוקי המדינה.

.9

יוקמו שתי ועדות לתיאום פעולה בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל בשטחים שבהם תפעל כל אחת מהן על פי האמנה שנכרתה עמה; תפקידי הוועדות ייקבעו באמנות.

.10

האמנות וכל שינוי או תיקון שיחולו בהן בהסכמת שני הצדדים, יפורסמו ברשומות ויקבלו תוקף מיום פרסומם, אלא אם נקבע בהם לכך יום מוקדם או מאוחר מיום הפרסום.

.11

ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל, כל אחת מהן היא אישיות משפטית והיא רשאית להתקשר בחוזים, לרכוש נכסים, להחזיק בהם ולהוציאם מרשותה, ולהיות צד בכל משא ומתן משפטי ואחר.

11א. התקשרות למימוש מטרת ציבוריות

(תיקון התשע"ז)

(א) בסעיף זה -

"אמנות" - האמנה שנכרתה בין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הציונית העולמית ביום ג' בתמוז התשל"ט (28 ביוני 1979) והאמנה שנכרתה בין ממשלת ישראל לבין הסוכנות היהודית לארץ-ישראל באותו יום, לפי סעיף 7; "דיני המכרזים" - כל אחד מאלה:

(1) חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992;

(2) תקנה 3(19) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, לעניין ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ-ישראל וקרנות ומוסדות הנשלטים בלעדית על ידיהן;

(3) תקנה 3(20)(א) לתקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג-1993;

(4) תקנה 3(16) לתקנות חובת המכרזים (התקשרויות של מוסד להשכלה גבוהה), התש"ע-2010, לעניין ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ-ישראל ומוסדות הנשלטים בלעדית על ידיהן.

(ב) לעניין תחולת דיני המכרזים על התקשרויות של משרדי הממשלה, יחידות הסמך שלהם או מוסדות להשכלה גבוהה עם ההסתדרות הציונית העולמית או הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, יראו כמטרות ציבוריות כל אחד מאלה:

(1) התפקידים המנויים באמנות כתפקידי ההסתדרות הציונית העולמית או הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, לפי העניין;

(2) עידוד העלייה, העצמת הזהות היהודית בקרב יהדות התפוצות, העמקת המורשת בישראל ובתפוצות, תכניות ביקור בישראל, שליחות בתפוצות, שותפויות בין יהדות התפוצות וישראל, חינוך בתפוצות והנחלת השפה העברית, התמודדות עם אנטישמיות ושנאה לישראל וטיפול תרבות יהודית בתפוצות;

(3) מטרות נוספות שקבעה הממשלה, באישור ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות של הכנסת.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מתוקפה של התקשרות שנעשתה ערב פרסומו של חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל (תיקון מס' 3), התשע"ז-2017.

.12

ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית לארץ-ישראל, כל אחת מהן, קרנותיה ושאר מוסדותיה יהיו פטורים ממסים ותשלומי-חובה ממשלתיים אחרים באותן ההגבלות ובאותם התנאים שייקבעו באמנה; הפטור ייכנס לתקפו בהיכנס האמנה לתקפה.

דוד בן-גוריון

יוסף שפרינצק

ראש הממשלה

יושב-ראש הכנסת

[1].ס"ח 112, התשי"ג (2.12.1952), עמ' 2.

תיקונים:ס"ח 790, התשל"ו (1.1.1976), עמ' 49;

ס"ח 2518, התשע"ו (29.12.2015), עמ' 312. הצ"ח - כנסת 602, התשע"ו, עמ' 4;

ס"ח 2625, התשע"ז (3.4.2017), עמ' 579. הצ"ח - כנסת 704, התשע"ז, עמ' 164.

//